

Revisionsplan för 2022

Med inriktning för 2023–2024

2022-02-02

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Revisorernas uppdrag	3
1.2	Revisionsprocessen.....	4
2	Riskområden och prioriterade inriktningar 2022–2024	6
2.1	Ledning och styrning.....	6
2.2	Personal	7
2.3	IT-system och informationssäkerhet	7
2.4	Välfärd och utbildning	8
2.5	Stadsutveckling	10
2.6	Finans	12
2.7	Inköp och upphandling.....	13
2.8	Oegentligheter och otillbörlig påverkan.....	14
2.9	Pågående granskning.....	14
3	Sammanställning av granskningsinriktningar.....	15

1 Inledning

Revisionsplanen beskriver de riskområden som revisorerna planerar granska den kommande treårsperioden. Planen uppdateras årligen efter genomförd riskanalys. Under året kompletteras revisionsplanen med granskningsplaner för kommunstyrelsen, nämnder och bolag samt granskningsplaner för större projekt – så kallade fördjupade granskningar – som berör flera nämnder och/eller bolag.

För att revisionen ska vara aktuell och relevant behöver den kännetecknas av flexibilitet och anpassningsförmåga. Förändringar eller händelser som inträffar i vår omvärld, i staden eller dess verksamheter kan påverka bedömningen av vad som utgör prioriterade risker. Det kan innebära att vi under året kan behöva göra Anpassningar av vår planering.

1.1 Revisorernas uppdrag

Revisionens uppdrag är reglerat i lag och god revisionssed. Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och styrelser. Granskningen ska vara så omfattande att revisorerna årligen kan bedöma om:

- kommunens och de kommunala bolagens utövade verksamhet är ändamålsenlig och ekonomiskt tillfredsställande
- kommunstyrelsens och de enskilda nämndernas räkenskaper är rättvisande samt om Göteborgs Stads årsredovisning, som omfattar kommunen och den sammanställda redovisningen, är rättvisande
- den interna kontrollen i kommunstyrelsen, nämnder och bolag är tillräcklig
- resultatet delårsrapporten och årsbokslutet är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om.

Den goda revisionsleden slår också fast att revisorerna ska arbeta stödjande. Det innebär att revisorerna ska bidra till förbättringar i verksamheten genom att uppmärksamma brister i sina granskningar.

1.1.1 Ändamålsenlighet och god ekonomisk hushållning

Att granska om verksamheterna sköts på ett ändamålsenligt sätt handlar om att värdera om de lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter och lagar som gäller för dem. Vid granskningen av ändamålsenlighet fäster revisorerna särskild vikt vid nämndernas och bolagens huvudprocesser och kärnverksamheter.

Revisorernas uppdrag omfattar även att i samband med års- och delårsbokslut uttala sig om uppföljningen av kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning är tillräcklig.

1.1.2 Intern kontroll

Det är stadens styrelser och nämnder som ansvarar för den interna kontrollen. Revisorernas uppdrag är att pröva om kontrollen är tillräcklig. Med intern kontroll avses den organisation och de system, processer och rutiner som nämnderna och bolagen har för att fullgöra sina uppdrag och uppfylla kommunfullmäktiges mål.

1.2 Revisionsprocessen

Stadsrevisionen följer god revisionssed i kommunal verksamhet. I revisionsprocessen ingår riskanalys och planering, genomförande av granskning samt rapportering och ansvarsprövning.

1.2.1 Riskanalys och planering

Revisorerna ska granska förhållanden som kan påverka bedömningen av nämndernas och bolagens verksamhet och som i nämndernas fall kan utgöra underlag förkommunfullmäktiges ansvarsprövning. För att genomföra revisionsuppdraget prioriterar och planerar revisorerna sina granskningsinsatser utifrån en riskanalys.

Revisionsplanen baseras på revisorernas analys av de risker som kan medföra att kommunfullmäktiges mål inte nås eller att verksamheternas uppdrag inte utförs. Viktiga utgångspunkter för analysen är:

- kommunfullmäktiges uppdrag och direktiv
- erfarenheter från tidigare granskning
- löpande kontakter med stadens verksamheter
- förändringar i stadens organisation
- omvärldsförändringar.

Revisorerna väljer vad de ska granska och i vilken omfattning de ska göra det beroende på hur nämnder och bolag hanterar och kontrollerar sina risker.

1.2.2 Årlig granskning

Den årliga granskningen genomförs genom en grundläggande granskning samt genom specifika och fördjupade granskningar. I den årliga granskningen ingår också att följa upp tidigare granskningar. Även nämndernas redovisningsrutiner och system samt deras delårsrapporter och årsredovisningar granskas årligen.

1.2.2.1 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen genomförs på stadens samtliga nämnder och bolag. Den syftar till att översiktligt bedöma nämndernas och bolagens ledning, styrning och interna kontroll. Granskningen utförs genom att revisorerna

löpande följer nämndernas och bolagens protokoll och handlingar och informerar sig om verksamheten.

1.2.2.2 Specifik och fördjupad granskning

Den grundläggande granskningen kompletteras med *specifika* granskningar i den omfattning och med den inriktning som behövs för att säkerställa att revisorerna och lekmannarevisorerna har tillräckliga underlag för att uttala sig i nämndernas och bolagens revisionsberättelser respektive granskningsrapporter.

Behovet och omfattningen av specifika granskningar grundas på en riskanalys för respektive nämnd och bolag. Revisorerna kan rikta in granskningen på om verksamheten lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt andra föreskrifter som gäller för verksamheten.

Fördjupade granskningar genomförs i projektform och rör ofta processer och företeelser som involverar flera nämnder och bolag.

1.2.2.3 Uppföljande granskning

Revisorerna följer som regel upp tidigare års rekommendationer. Uppföljningen ger underlag för att bedöma om det finns anledning till förnyad granskning och den ligger även till grund för kommande års riskbedömning och revisionsplanering.

1.2.2.4 Granskning av redovisningsrutiner, delårsrapport per augusti och årsredovisning

Stadsrevisionen granskar årligen nämndernas interna kontroll i redovisningsrutiner och system. I kommunallagen ställs krav på kommunerna att besluta om finansiella och verksamhetsmässiga mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen ska följas upp och återrapporteras under året och i samband med årsbokslutet.

Kommunstyrelsen upprättar Göteborgs Stads årsredovisning som omfattar kommunens och koncernens räkenskaper. Stadsrevisionens granskning av årsredovisningen omfattar en bedömning av om räkenskaperna upprättats i enlighet med gällande regelverk och god redovisningssed samt om stadens styrelser och nämnder följt stadsledningskontorets anvisningar. För att säkerställa tillräcklig kvalitet i bokslutsarbetet granskas stadens process för att ta fram den sammanställda redovisningen och årsredovisningen.

Varje år granskar revisorerna även delårsrapporten per augusti. Syftet är att bedöma om resultatet är förenligt med de finansiella och verksamhetsmässiga mål som kommunfullmäktige fattat beslut om. Uppdraget omfattar också att granska delårsrapportens balans och resultaträkningar.

1.2.3 Rapportering och ansvarsprövning

Det gångna årets granskningar sammanfattas i revisionsredogörelser för nämnderna och granskningsredogörelser för bolagen. Den formella

rapporteringen sker i revisionsberättelser för nämnderna och granskningsrapporter för bolagen. De fördjupade granskningarna som genomförs i projektform avrapporteras i särskilda rapporter löpande under året. Resultatet av de fördjupade granskningarna beaktas också vid ansvarsprövningen av respektive nämnd. En för staden samlad bild av årets samtliga granskningar redovisas i stadsrevisionens årsredogörelse.

2 Riskområden och prioriterade inriktningar 2022–2024

I det här avsnittet redovisas de områden som prioriterats i en övergripande risk- och väsentlighetsanalys inför 2022 års granskning. Om revisorerna bedömer att riskbilden förändras under året kan de göra nya prioriteringar. Varje år uppdateras riskanalysen vilket kan resultera i förändrade prioriteringar och inriktningar.

2.1 Ledning och styrning

2.1.1 Krisberedskap

Kommuners och regioners ansvar för krisberedskap och civilförsvaret regleras bland annat i lag 2006:544 om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Lagens bestämmelser syftar till att kommuner och regioner ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. För att åstadkomma detta föreskriver lagen bland annat att regioner och kommuner ska analysera vilka extraordinära händelser som kan inträffa, planera för dem och öva på hur händelserna ska hanteras.

Revisorerna granskade 2021 krisberedskapsarbetet på ett antal bolag och nämnder. Granskningen visade att krisberedskapsarbetet i flera avseenden fungerade väl, men att det fanns förbättringsområden. Beaktat dessa förbättringsområden kommer vi under 2022 granska krisberedskaps- och krishanteringsarbetet i staden.

2.1.2 Stadens modell för kommuninterna tjänster

Kommunstyrelsen har under år 2020 och 2021 behandlat stadsledningskontorets förslag *Göteborgs Stads riktlinje för styrning, samordning och finansiering av digital utveckling och förvaltning*. Förslaget innebär i korthet att kommunstyrelsen ska ansvara för att driva stadens digitaliseringsarbete på strategisk nivå. Nämnden för Intraservice, nämnden för demokrati och medborgarservice samt nämnden för inköp och upphandling kommer att vara

leverantörer av gemensamma tjänster. Tjänster benämns i tre kategorier; bastjänst, tilläggstjänst samt specialisttjänst. Nämnder och bolag är skyldiga att använda gemensamma bastjänster, i övriga fall är tjänsterna valbara. Verksamhets-specifika IT-system, som är unika från nämnd till nämnd och bolag till bolag, faller helt utanför denna styrmodell.

En risk som följer med den föreslagna modellen är att det i dagsläget är oklart vilka åtgärder de tre nämnderna behöver vidta för att kunna verka som leverantörer. Leverantörerna ska leverera bas-, tilläggs- och specialisttjänster. Finansieringen av dessa tjänstekategorier är i sak endast tydlig när det gäller bastjänster. För de övriga tjänstekategorierna förväntas nämnderna bemanna sina organisationer med erforderlig kompetens, men nämnderna har inga garantier för någon finansiering av tjänsterna då nämnder och bolag inte är skyldiga att använda dessa.

Revisorerna kommer under 2022/2023 granska införandet av och ändamålsenligheten i stadens modell för gemensamma tjänster.

2.2 Personal

Det råder kompetensbrist inom flera områden i staden, bland annat inom infrastrukturområdet. Som en följd av detta blir verksamheterna mer beroende av inhyrd personal och antalet konsulter ökar. Det finns risk för att verksamheterna dräneras på kompetent personal. Kompetensbrist och konsultberoende kan få till följd att verksamheten bedrivs ineffektivt. Kvaliteten kan bli eftersatt, projekt kan bli försenade och kostnaderna kan öka. Konsultberoende i kombination med kompetensbrist vad gäller exempelvis upphandlingar, ökar risken för att verksamheterna bedrivs ineffektivt och blir kostsamma för kommunens medlemmar.

Revisorerna kommer under 2022 granska konsultanvändande på ett urval av stadens nämnder och bolag. Utöver det kommer vi under perioden 2022–2024 granska det systematiska och organisatoriska arbetsmiljöarbetet. Mot bakgrund av den tystnadskultur som påstås råda i flera av stadens verksamheter kommer dessa arbetsmiljögranskningar uppmärksamma hur berörda nämnder och bolag arbetar mot repressalier, kränkningar och otillbörlig påverkan.

2.3 IT-system och informationssäkerhet

Göteborgs Stad hanterar mycket information som är skyddsvärd. Stora delar av stadens informationsflöde hanteras med hjälp av IT-system och integrationer dem emellan. Informationssäkerhet innebär att se till att all skyddsvärd information är tillgänglig, riktig, konfidentiell och spårbar. Att skapa en god informationssäkerhet är viktigt eftersom brister i denna kan få allvarliga konsekvenser, till exempel att integritetskänslig information sprids eller att verksamhetskritiska processer stoppas.

Stadens samhällsfunktioner är beroende av informationsteknologi för att kunna fungera. Tekniska system är dessutom beroende av varandra eller

tekniskt sammankopplade, vilket utgör en sårbarhetsfaktor i sig genom att störningar kan få konsekvenser som både är svåra att förutse och hantera. Det är väsentligt att staden har en effektiv intern styrning och kontroll av sitt informationssäkerhetsarbete. Det är även väsentligt att den interna kontrollen i stadens olika IT-system är tillfredsställande.

Revisorerna kommer 2022 granska systemsäkerheten i ett, eller flera, av stadens IT-system. Vi kommer under perioden också granska hur väl ett urval av stadens verksamheter följer dataskyddsförordningen.

2.4 Välfärd och utbildning

2.4.1 Måluppfyllelse i skolan

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska förvärva och utveckla ett antal kunskaper och värden. Göteborgs Stad har därmed ett ansvar för att ge alla barn och elever det stöd och den stimulans de behöver för att utvecklas. Kommunfullmäktige har i budgeten för såväl 2021 som 2022 uttryckt att ansvariga nämnder ska fokusera på de nationella målen för utbildningen och att både måluppfyllelsen och likvärdigheten ska öka.

Nämndernas egen uppföljning av kvaliteten i verksamheterna visar dock att det finns brister i arbetet med att nå ökad måluppfyllelse. Måluppfyllelsen varierar stort och utbildningen är inte likvärdig. Det gäller både förutsättningar, i form av bland annat behörig personal, och resultat för de verksamheter som bedrivs i utsatta områden.

Inom exempelvis grundskolan ökade antalet skolor under 2021 där en hög andel av eleverna inte uppnådde behörighet till gymnasiet i årskurs nio. På övergripande nivå var det kunskapsresultaten i de yngre åldrarna som minskade mest. För nationella program i gymnasieskolan var det under 2021 en stor spridning mellan skolorna avseende andelen elever med gymnasieexamen.

I nämndernas uppföljning finns exempel på svårigheter att bedöma måluppfyllelsen i grundsärskolan, gymnasiesärskolan och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning. Man lyfter fram att det är av stor vikt att utveckla former för att följa upp särskoleelevernas kunskapsutveckling. Det finns också risk att eleverna inte får den undervisning de har rätt till på grund av brist på utbildad personal. Statistik från Skolinspektionens tillsyn på nationell nivå angående huvudmännens ansvarstagande för dessa skolformer visar att den vanligaste bristen rör styrning och utveckling av utbildningen (i det ingår kunskapsresultat).

Revisorerna kommer under åren 2022–2024 på olika sätt att granska nämndernas arbete för att nå god måluppfyllelse. Det kan handla om att granska vilka förutsättningar nämnderna ger till verksamheterna och det systematiska kvalitetsarbetet. Exempel på förutsättningar är tillgång till behörig personal, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning. Exempel från det systematiska kvalitetsarbetet är uppföljning av kunskapsresultat (inklusive likvärdig

betygssättning och särskilt stöd), samt arbetet med trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling. Ytterst handlar det om att alla barn och elever ska erbjudas en likvärdig utbildning av hög kvalitet oavsett var i landet de bor.

Granskningsinriktning för år 2022 kommer att vara nämndernas arbete för ökad måluppfyllelse för elever i skolformerna grundsärskola, gymnasiesärskola och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning. Under 2022 kommer även garanterad undervisningstid att granskas på grundskolenämnden.

2.4.2 Hygienrutiner i omsorgen

Att förebygga uppkomsten av infektioner och smittspridning är en grundförutsättning för god kvalitet i alla former av vård och omsorg. Detta har blivit extra påtagligt i och med den pågående Coronapandemin; goda hygienrutiner är centrala för att hindra spridningen av viruset. Om den kommunala hälso- och sjukvården inte följer hygienrutinerna kan den drabbas dubbelt, dels för att personalen insjuknar, dels för att omsorgstagarna insjuknar.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg är välfungerande hygienrutiner hos vård- och omsorgsanställda en förutsättning för ett systematiskt kvalitetsarbete. Den som är huvudman för och tillhandahåller hemtjänst i ordinärt boende, särskilda boenden och LSS-boenden ansvarar således för att det finns rutiner och processer som säkerställer basal hygien. Enligt hygienkraven ska de anställda bland annat använda arbetskläder som endast får bäras i arbetet, iaktta särskilda rutiner för att tvätta och desinficera sina händer och vid behov använda skyddshandskar.

Revisorerna kommer under 2022 granska hygienrutinerna på särskilda boenden och/eller på LSS-boenden.

2.4.3 Likvärdig myndighetsutövning inom LSS

Principen om alla människors lika värde och lika rättigheter är utgångspunkten för svensk politik inom funktionshinderområdet. Det nationella målet för funktionshinderpolitiken är att uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället. För att nå detta mål krävs både generella åtgärder och individuellt stöd. Insatser till individer med funktionsvariationer kan beviljas enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) eller socialtjänstlagen (SoL).

Socialstyrelsens lägesrapport från 2020 visar att både antalet beslut och omfattningen av insatser till personer med funktionsnedsättning fortsätter att öka. Även kommunernas kostnader för funktionshinderverksamheter ökar. En genomlysning av LSS inom stadsdelen Östra Göteborg, och till viss del Örgryte-Härlanda, visar att kostnaderna för funktionshinderinsatser i Göteborgs stads som helhet ökade med nio procent mellan 2016–2018 och uppgick 2018 till cirka 3,7 miljarder kronor. Rapporten framhåller att det finns vissa skillnader mellan stadsdelarna, bland annat vad gäller antalet individer som beviljas bostad med särskild service. Skillnader i antalet nya beslut mellan stadsdelarna skulle

kunna indikera en risk för att utredning och behovsbedömning inte är likvärdig i staden.

Bristande likvärdighet kan leda till att den enskilda individen inte får den hjälp och det stöd som hen har rätt till och därmed inte kan delta fullt ut i samhället. Bristande likvärdighet riskerar samtidigt att leda till omotiverade kostnader för allt för långtgående insatser som individen inte är i behov av.

Revisorerna kommer under 2022 granska likvärdigheten vid myndighetsutövning inom LSS.

2.4.4 Palliativ vård

Stadens hemsjukvård och hemtjänst, personlig assistans samt äldreboenden/funktionshinderboende genomför delar av vård i livets slutskede för stadens invånare. Vård i livets slutskede ska ges när den sjukdomsspecifika behandlingen inte längre gagnar patienten och när döden snart förväntas. Vården inriktas på smärtlindring, stöd och information till patienten och dess närstående. En utvärdering som genomfördes av Socialstyrelsen 2016 belyser de risker som brister i vård i livets slutskede kan medföra. I denna framhålls risken att många inte får rätt smärtlindring och inte heller erbjuds samtal om vårdens innehåll och inriktning då de går in i livets slutfas. Det finns också en risk för att personalen inte får tillräckligt med fortbildning och stöd.

Det ställs också högre krav på personalen vid risk för smitta och den sociala isoleringen från anhöriga som följer av smittriskan skapar känslomässigt svåra situationer. Att det är en brist på sjuksköterskor och en hög omsättning av vårdpersonal i staden kan också innebära en risk i sammanhanget, då vård i livets slutskede ofta kräver ett tätt samarbete och en god kommunikation mellan de olika yrkeskategorierna.

Revisorerna kommer under 2022 granska stadens ansvar för den palliativa vården.

2.5 Stadsutveckling

2.5.1 Utbyggnad och förnyelse av teknisk infrastruktur

En hållbar och långsiktig stadsutveckling kräver både en välfungerande utbyggnad av ny teknisk infrastruktur – såsom vägar, el- och vattenförsörjning – och att befintlig infrastruktur underhålls och förnyas. Stadsutvecklingen behöver således ta hänsyn till att staden behöver ersätta föråldrad infrastruktur, och samtidigt tillgodose övriga behov inom stadsutvecklingen.

Konsekvenserna av bristande utbyggnad av ny teknisk infrastruktur, inklusive energi och vattenförsörjning, kan bli att stadens nämnder och bolag får stora kostnader för lösningar i efterhand och att dessa lösningar blir sämre. Om de nämnder och bolag som på olika sätt ansvarar för stadsutvecklingsprojekt inte kommunicerar med varandra riskerar genomförandet av projekten att bli

ineffektiv och dyr. Ansvaret för utbyggnaden av infrastruktur finns i flera delar av staden, som byggnadsnämnden, fastighetsnämnden, trafiknämnden, Göteborg Energi, kretslopp och vattennämnden med flera.

Revisorerna granskade 2021 underhållet och förnyelsen av va-nätet, fjärrvärmenätet och spårbanan, och kommer under perioden att fortsätta granska området.

2.5.2 Omorganisation inom stadsutvecklingsområdet

Kommunstyrelsen beslutade i februari år 2021 att uppdatera utredningen om facknämndernas organisation rörande stadsutveckling. Syftet var att skapa en ny organisation som bidrar till en sammanhållen stadsutvecklingsprocess i såväl planering, genomförande och förvaltning. Riskerna som finns inför organisationsförändringen är att tid och resurser behöver läggas på omorganisationen vilket kan leda till att de löpande uppdragen som nämnderna och bolagen har, inte genomförs med samma kvalitet som tidigare. Arbetsmetoder, kunskap och kompetens kan också påverkas av organisationsförändringen där inarbetade arbetssätt förändras och kunskap går förlorad.

Utifrån tidigare erfarenheter av att följa och granska före och under en organisationsförändring, kommer revisorerna följa omorganisationen inom ramen för 2022 år årliga granskning av berörda nämnder. Efter att omorganisationen har skett avser revisorerna granska stadens plan- och byggprocess.

2.5.3 Stadens beredskap för klimatförändringar samt styrning på miljö- och klimatområdet

En effektiv hantering av klimatförändringar kräver en tydlig strategi samt ett tydligt organiserat arbete från stadens sida. En bristande hantering kan leda till att beräknade vattennivåhöjningar av havet och Göta Älv påverkar kommunmedlemmarnas liv och hälsa samt stadens ekonomi negativt. Exempelvis kan översvämningar leda till att avloppsvatten behöver bräddas och att dricksvatten kontamineras.

Ett effektivt miljö- och klimatarbete i staden handlar både om att förhindra ytterligare klimatförändringar och om att anpassa stadens och dess verksamheter till de klimatförändringar som redan är ett faktum. I det senare fallet kan det röra sig om att säkerställa att eftersatta och underdimensionerade anläggningar byts och förnyas, samt att stadens plan- och byggprocess beaktar stigande vattennivåer.

Revisorerna kommer under 2022 granska stadens beredskap och planering för klimatförändringar.

2.6 Finans

Revisorerna har sin riskanalys uppmärksammat flera områden som på olika sätt har med stadens räkenskaper och redovisning att göra. Följande områden kommer att granska under perioden.

2.6.1 Följsamhet gentemot särredovisningsregler

Det finns risk för att staden inte följer gällande särredovisningsregler inom vatten- och avloppsområdet (va-området). Kretslopp och vattennämnden har utsetts till huvudman och ska fullgöra kommunens åligganden avseende allmänna vattentjänster. Va-anläggningen i Göteborgs Stad omfattar även avloppsreningen och är fördelad på kretslopp och vattennämnden och Gryaab AB. Enligt vattentjänstlagen (50 §) ska va-huvudmannen årligen upprätta en separat balans och resultaträkning för verksamheten (en särredovisning).

I 2019 års granskning av kretslopp och vattennämnden konstaterades att särredovisningen för va-verksamheten inte innefattade Gryaab AB. Vidare hade inte särredovisningen för hela va-verksamheten fastställts av nämnden och av fullmäktige. Enligt stadsrevisionen borde särredovisningen fastställas av fullmäktige, då det är ett beslut av vikt och inte endast avser kretslopp och vattennämnden utan även ett bolag. Den särredovisning som upprättades under 2020 har beslutats av nämnden men inte av kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen hävdar fortfarande att det är kretslopp och vattennämnden, i egenskap av huvudman, som ska besluta om särredovisningen och inte fullmäktige.

Revisorerna kommer under 2022 granska om stadens följer gällande lagstiftning och regelverk för särredovisning inom va-verksamheten.

2.6.2 Va-taxans uppbyggnad

Att Göteborgs Stad har valt att lägga sin va-anläggning i två separata organisationsformer kan innebära en risk för felaktigt va-taxeuttag. Eftersom stadens va-anläggning även omfattar Gryaab AB och det är huvudmannen som äger anläggningen, skulle detta innebära att kretslopp och vattennämnden äger Gryaab. Men bolaget är ett dotterbolag i koncernen Stadshus AB. Hela Gryaabs verksamhet avser inte Göteborgs va-anläggning, eftersom det finns andra kommuner som är delägare. Kretslopp och vattennämnden och Gryaab måste alltså se till att separera den anläggning, det vill säga både resultat och balans som avser Göteborgs taxekollektiv, för att kunna ta fram det underlag som va-taxan för Göteborg ska beräknas på. Dessa rutiner finns inte nuläget. Va-taxan ska baseras på särredovisningen av hela anläggningen. Detta kan innebära att det finns en osynlig skuld till va-kollektivet och risk för att Gryaabs eventuella överskott inte återförs till taxekollektivet som det ska.

Revisorerna kommer under 2022 granska om stadens va-taxa är korrekt konstruerad. Granskningen kan komma att ske tillsammans med ovanstående granskning av hur särredovisningsregler tillämpas.

2.6.3 Tillämpning av redovisningsprinciper

Flera tidigare granskningar visar att gällande redovisningsprinciper tillämpas på olika sätt i stadens nämnder och att stadens riktlinjer på området inte följs fullt ut. Vi har bland annat noterat att det finns skillnader i hur anläggningstillgångar redovisas, exempelvis vad gäller gränsdragning mellan drift och investering och komponentredovisning. Därutöver visar tidigare granskning att redovisningen inte följer stadens egna regelverk och/eller god redovisningssed. Exempelvis har stadsledningskontoret bestämt att inköp av konst ska redovisas som en tillgång om inköpet överstiger två prisbasbelopp.

Det är oklart vilken uppföljning och kontroll som sker från stadens sida men tidigare granskning indikerar att det inte finns ett tillräckligt system för styrning, uppföljning och kontroll i staden som säkerställer följsamhet mot gällande regelverk och god sed och som bidrar till att fånga fel och brister på redovisningsområdet i stadens verksamheter.

Revisorerna kommer under perioden på olika sätt granska hur gällande redovisningsprinciper tillämpas av staden.

2.6.4 Efterlevnad av lag om insyn i vissa finansiella förbindelser

Enligt lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser (2005:590) – även kallad ”transparenslagen” – ska offentliga företag som bedriver både konkurrensskyddad och konkurrensutsatt verksamhet särredovisa intäkter och kostnader för de båda områdena. Syftet med reglerna är att underlätta insyn och motverka konkurrensproblem. Verksamheter som berörs är till exempel kommersiella arenor och hallar, uppdragsutbildning, hamnverksamhet, trafik och avfallshantering. Myndighetsverksamhet ska inte medräknas.

Då lagen bara ska tillämpas av företag som har en nettoomsättning på mer än 40 miljoner euro per år berörs flertalet kommuner och kommunala bolag inte av lagstiftningen. Med detta sagt behöver revisorerna översiktligt granska om en separat redovisning har utförts i enlighet med lagen. Mot bakgrund av den osäkerhet som råder kring hur lagen ska tillämpas konstaterade revisorerna 2020 att det då inte fanns tillräcklig vägledning för att bedöma om stadens redovisning upprättats enligt lagen.

Revisorerna kommer under 2022 göra en mer omfattande granskning av om staden fullgör sina skyldigheter enligt transparenslagen.

2.7 Inköp och upphandling

Värdet av Göteborgs Stads samlade inköp och upphandlingar är omfattande. Inköp och upphandling är också ett förtroendekänsligt område. Som en följd av detta är det viktigt att nämnder och bolag har en god intern kontroll över inköps- och upphandlingsprocessen. Det är också viktigt att nämnderna och bolagen har ändamålsenliga rutiner för att följa upp anlitade leverantörer.

Revisorerna granskar återkommande inköp och upphandling samt leverantörsuppföljning. Sådana granskningar kommer att genomföras under perioden.

2.8 Oegentligheter och otillbörlig påverkan

Verksamhet som bedrivs med offentliga medel ska förvaltas på ett betryggande sätt och med en tillfredsställande intern kontroll. För att upprätthålla förtroendet för staden och dess anställda är det viktigt att verksamheterna vidtar åtgärder för att minimera oegentligheter.

Beslutsfattande och myndighetsutövning kan också påverkas av att personer utsätts för otillåten påverkan. Det finns risk för att förtroendevalda och tjänstepersoner i staden utsätts för trakasserier, hot och våld i syfte att till exempel fatta felaktiga beslut eller inte genomföra kontroller. Inom vissa områden är riskerna för oegentligheter och otillbörlig påverkan förhöjda. Det rör sig bland annat om myndighetsutövning, inköp och upphandling, resor i tjänsten, representation, rekrytering, köhantering, kontant- och korthantering, leverantörsuppföljning, avtalshantering, föreningsbidrag, sponsring och kassahantering.

Under perioden kommer revisorerna på olika sätt genomföra granskning som rör oegentligheter och otillbörlig påverkan.

2.9 Pågående granskning

Revisorsgruppen har sedan tidigare beslutat om ett antal granskningar som nu pågår. Följande granskningar, som berör flera nämnder, kommer att avrapporteras under 2022:

- Kompetensutveckling på äldre samt vård- och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd
- Bidragsgivning till föreningar på idrotts- och föreningsnämnden, kulturnämnden och socialnämnd Centrum
- Göteborgs Stads arbete med bostadslösa barnfamiljer på fastighetsnämnden och kommunstyrelsen.

3 Sammanställning av granskningsinriktningar

Granskning	År
Ledning och styrning	
Krisberedskap	2022
Stadens modell för kommuninterna tjänster	2022/2023
Personal	
Konsultanvändande	2022
Arbetsmiljö med inriktning mot trakasserier och repressalier	2022
IT-system och informationssäkerhet	
IT-säkerhet	2022
Följsamhet GDPR	2022–2024
Välfärd och utbildning	
Måluppfyllelse i skolan	2022
Hygienrutiner i omsorgen	2022
Likvärdig myndighetsutövning inom LSS	2022
Palliativ vård	2022
Stadsutveckling	
Utbyggnad och förnyelse av teknisk infrastruktur	2023
Omorganisation inom stadsutvecklingsområdet	2022
Stadens plan- och byggprocess	2023 eller 2024
Stadens beredskap för klimatförändringar samt styrning på miljöområdet	2022
Finans	
Följsamhet gentemot särredovisningsregler	2022
Va-taxans uppbyggnad	2022
Tillämpning av redovisningsprinciper	2022–2024
Efterlevnad av lag om insyn i vissa finansiella förbindelser	2022
Inköp och upphandling	
Granskas återkommande	2022–2024
Oegentligheter och otillbörlig påverkan	
Granskas återkommande	2022–2024

Stadsrevisionen

Postadress: Box 2141, 403 13 Göteborg

Besöksadress: Stora Badhusgatan 6

Göteborgs Stads kontaktcenter: 031-365 00 00, kansli: 031-368 07 00

stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se

www.goteborg.se/stadsrevisionen